

RAPPORT C 1990:71
SHK-ärende SE-BNI 87/89
Rapporten avsänd till luftfartsverket 1990-10-12

Luftfartyg typ:	Piper J 3C-65 Cub
Tidpunkt för händelsen:	1989-09-23 kl 1730
Plats:	Torrödet, Överäng, Järpen, Z län
Typ av flygning:	Privat
Väder:	Vind ostlig, byig, CAVOK, temp + 10° C
Antal ombord:	1
Personskador:	Inga
Skador på luftfartyget:	Betydande
Förarens ålder, certifikat:	29 år, A
Förarens totala flygtid:	Ca 180 timmar, varav på typen 56 timmar
Vikt och tyngdpunkt:	Inom tillåtna gränser

Ett luftfartyg med registreringsbeteckningen SE-BNI havererade den 23 september 1989 kl 1730 i Torrödet, Järpen, Z län. Händelsen har utretts av statens haverikommission (SHK; K-E Andersson, ordförande, och Nils Benker, utredningschef).

Händelseförlopp m m

Föraren avsåg att starta i riktning 140° från ett tillfälligt anordnat, 150 m långt och 50 m brett stråk med hårdgjord yta. Stråket är beläget söder om ett fjäll. Sett i startriktningen finns en kulle till vänster. Vid tillfället fanns nära stråkets högra avgränsning en mindre stolpe.

Enligt föraren överraskades han under starten efter ca 50 meters rullning av en vindby från vänster när flygplanet passerade kullen. Han förmådde då inte parera en höjning av vänstra vingen och en avdrift åt höger som blev följd. Flygplanets högra vinge hamnade till höger om stråkkanten och kolliderade med stolpen.

Flygplanet vred runt åt höger och ställde sig på nosen varefter det föll tillbaka och blev stående på landningsstället.

Enligt förarens bedömning översteg aldrig farten 25 knop och höger huvudställshjul var hela tiden i kontakt med marken.

SHK:s utlåtande

Att flygplanet fick så stor avdrift att föraren inte kunde hålla det kvar inom gränsen för det relativt breda stråket talar för att vindhastigheten var alltför hög för en säker start, i vart fall efter passagen av kullen då det med tanke på dess läge i förhållande till start- och vindriktning kan antas att risken för ogynnsamma vindbyar ökade.

Haveriet torde få tillskrivas förarens bristande erfarenhet när det gäller ogynnsamma vindförhållanden särskilt i närheten av kuperad terräng.